

# Janko Kersnik - Kmetske slike

## Ponkrčev oča

Pod Kopoljskim gradom je živela mlada dekla, ki je bila samska. Nekega dne je prišel mimo grajski učitelj. Ko je zagledal mlado dekle, se je takoj zaljubil vanjo. Kmalu zatem je bila mlada dekla Urška noseča. Ko se je otrok rodil, je bila Urška zelo bolna, zato ni mogla priti h krstu. Otroka so krstili za Ponkreca. Vsi so nasprotovali temu imenu, a duhovniku se ni smelo ugovarjati. Ko je Urška zvedela, kako je njenemu sinu ime, se je

zgrozila in še bolj zbolela. Naslednji dan je Urška umrla. Čez trideset let je bil Ponkrec že odrasel mož in je imel v lasti posestvo.

Nekega večera je na obisk prišel capin, ki je bil na smrt bolan. Povedal mu je, da je njegov oče. Ponkrec se je zgrozil, a mu je vseeno verjel. Naslednji dan je Ponkrecev oče umrl zaradi bolezni. Pogreb pa je vseeno plačal Ponkrec.

Glavne osebe:

-Učitelj

-Tolstovršnikova Urška

-Župnik Janez

## Rojenica

Koprčev Jurca je bil pošten kmet. Po očetovi smrti se je poročil. Tri leta po poroki se mu ni nič posebnega zgodilo. Naenkrat se mu je rodil sin Štefan. Sam tistega dneva ni vedel, ali naj bo vesel ali žalosten. Takrat je v gozdu srečal rojenico. Prerokovala mu je, da bo njegov sin tako pomemben, da bo sam cesar prisostvoval njegovemu pogrebu. Na začetku ni vedel, če je bilo to res ali je samo sanjal. Odločil se je, da bo vzgojil sina v pomembno osebo in se bo uresničila prerokba rojenice. Štefan je začel študirati, vendar mu v drugem letniku spodleti in tako postane pisar na bližnjem uradu. Ko je bil star dvajset let, je moral k vojakom. V vojski je umrl za vročico. Priredijo mu beden pogreb vojaka na daljnem Dunaju, klavrna zadnja pot krste, ob kateri se po naključju ustavi cesar in mrtvemu nakloni svoj pozdrav. Napoved Rojenice se je res izpolnila, toda povsem drugače, kot jo je nekoč doživel pijani Jurca.

Glavne osebe:

-Koprčev Jurca

-Štefan

## Mohoričev Tone

Mohoričev Tone je prišel iz velike družine. Takrat, ko jim je umrl oče, se je odločil da se bo poročil, saj je bil star že 35 let. Vendar se je zaradi pomanjkanja posesti poročil s 50 let staro vdovo Marjano, ki je imela rejnico Cilko. Ko je potrošil svoj del zapuščine in Tone ni imel več za hlapca, je poprosil svojega brata Šimona, da mu pomaga. Šimon je živel pri njih in svoje oči metal tudi za Cilko. Nekega dne, ko so šli na semenj s kravo, je Tone poskušal po neuspešnem poskusu prodaje svoje krave poljubiti Cilko. Ta se mu je izvila in o vsem poročala Šimonu. O tem niso govorili več. Med Cilko in Šimonom je vzknila ljubezen, vendar je Šimon moral oditi v vojno. Marjana je umrla. Tone je zasnubil Cilko in se z njo poročil. Ko se je Šimon vrnil, ni verjel svojim očem, saj je Cilka že imela

otroka in Cilka ni verjela, da je prišel nazaj, ker je mislila, da je mrtev. Ostala je zvesta Tonetu in Šimon je potrto odšel.

Glavne osebe:

-Mohoričev Tone

-Cilka

-Šimon

-Marjana

## O pisatelju

Janko Kersnik slovenski pisatelj, notar, politik se je rodil 4. 9. 1852 staršema Berti in Josipu v gradu Brdo pri Lukovici. Oče je bil sodnik, mati pa plemkinja. Imel je še dva brata in tri sestre. Svojo mladost je preživel na gradu. Pri trinajstih Janko napiše prve verze. Ker je bil zaveden Slovenec, je moral iz sedmega razreda izstopiti, sicer bi bil izključen. Privatno ga je doma poučeval Levec in ga pridobil za slovensko književnost. Po maturi je pravo študiral na Dunaju (1870-71) in v Gradcu (1871-74). Bil je priden študent. Kersnik je že v gimnaziji pisal nemške pesmi, pod vplivom Levca pa jih je opustil in začel pesniti slovenske. Iz tistega časa je ohranjenih veliko pisem, ki jih je pisal mami in očetu. Bil je velik domoljub. Po študiju se je vrnil v Ljubljano, kjer konča državne izpite za notarja. Nato se leta 1878 zaposli kot notar na Brdu. Seznan se tudi z Lojzko hčerko hotelirja Tavčarja in se vanjo tudi zaljubi. Leta 1881 se poroči z njo. Rodi se mu šest hčera in trije sinovi. (Vida, Ruša, Maša, Nuša, Slavka, Lojze, Pepe, Janko. Ena hči umre ob rojstvu). Umrl je še mlad, leta 1897. Ker se zelo prehladi, zanemari bolezen in dobi jetiko v grlu.

Ko je bilo že prepozno, je obiskal zdravnika. Tudi zdravilišča mu niso mogla pomagati. Umrl je 28. 7. 1897. Pokopan je na Brdu. Po njem je imenovana Osnovna šola Janko Kersnika na Brdu pri Lukovici. Jankovo delo: Ob Tavčarju je Kersnik naš najboljši pisatelj pred Cankarjem. Pretežno opisuje vaško in malomeščansko življenje, kar je oboje dobro poznal. Kmetske slike so ciklus 8 novel in kratkih zgodb ter drugi najpomembnejši novelistični ciklus našega realizma za Tavčarjevimi zgodbami Med Gorami. Nedvomno je Kersnika bogato navdihovala lastna notarska praksa. Kmetske slike sestavljajo naslednje zgodbe: Ponkrčev oča, Rojenica, V zemljiški knjigi, Mačkova očeta, Mohoričev Tone, "Otroški dohtar", Kmetska smrt in Mamon.

## **Osebno mnenje**

Knjiga mi je všeč, ima veliko zapletov in razpletov. Večinoma govori o denarnih težavah. Vse se vrti okoli tega, kdo kaj podeduje. Moti pa me edino to, da je knjiga napisana v starinskem jeziku in nekaterih besed, ki jih danes ne uporabljamo več, ne razumem najbolje.